

Hoved-høringssvar

Ni kommuners høringssvar til udkast til Danmarks første Havplan

Østjylland den XX. september 2021

Randers Kommune

Odder
Kommune

Horsens Kommune

Ni kommuners høringssvar til udkast til Danmarks første Havplan

Dette brev samt tilhørende bilag er et fælles høringssvar for de ni kommuner Mariagerfjord, Randers, Norddjurs, Syddjurs, Samsø, Aarhus, Odder, Horsens og Hedensted. Alle kommuner har kyststrækninger beliggende ud til det vestlige Kattegat.

I det nedenstående vil benævnelsen *kommunerne* henvise til disse ni kommuner medmindre andet står beskrevet.

Kommunerne vil gerne anerkende det store arbejde, som Søfartsstyrelsen har lagt i udarbejdelsen af Danmarks første havplan, og kommunerne takker for muligheden for at svare på udkastet.

Lanceringen af Havplanarbejdet i 2018 foranledigede et tværgående samarbejde mellem kommunerne, med Borgmester Jan Petersen og Norddjurs Kommune i spidsen. Det har givet anledning til et positivt og konstruktivt samspil med de nationale myndigheder på området, som kommunerne finder det vigtigt at fortsætte med i de kommende år.

Forud for selve høringen har de ni kommuner, i samarbejde med Komitéen Bæredygtig Kystkultur samt Aarhus og Københavns Universiteter, sikret, at høringssvaret bygger på et solidt, fagligt fundament. Det har resulteret i DCE-rapporten, der er medsendt som bilag B: "Regional havplanlægning i det vestlige Kattegat – natur, erhvervs- og samfundsmæssige forhold og scenarier"¹.

Nærværende høringssvar er politisk godkendt i alle ni kommuner.

Høringssvar

Høringssvaret består af hovedpointer, suppleret af en række bemærkninger. Alle bemærkninger har et rødt nummer, der refererer til fortløbende numre i teksten i bilag A. I bilaget redegøres for argumentationen, der ligger til grund for hovedpointerne.

Høringssvaret består af tre dele:

1. Et hoved-høringssvar, der resumerer kommunernes bemærkninger (dette dokument)
2. Bilag A: Baggrundsnotat
3. Bilag B: DCE-rapporten "Regional havplanlægning i det vestlige Kattegat – natur, erhvervs- og samfundsmæssige forhold og scenarier".

Det er kommunernes forhåbning, at høringssvaret bliver brugt konstruktivt i arbejdet med udformningen af den endelige Havplan samt som input til fremtidige tillæg og senere revisioner af Havplanen. /1/

- Hensynet til samspillet mellem land og hav er ikke tilstrækkeligt implementeret i Havplanen. Hertil bemærker Kommunerne, at:

¹ Riemann B, Abay AT, Ankjærø, T, Bruhn A, Dahl K, Galatius A, Göke C, Hasler B, Jimenez ER, Kaae BC, Olafsson AS, Petersen IK, Rasmussen MB, Termansen M & Zandersen M 2020. Regional havplan-lægning i det vestlige Kattegat – natur-, erhvervs- og samfundsmæssige forhold og scenarier. Aarhus Universitet, DCE – Nationalt Center for Miljø og Energi, 136 s. - Videnskabelig rapport nr. 403 <https://dce2.au.dk/pub/SR403.pdf>

- Kommunernes vil [derfor] opfordre til, at Havplanens “kan-opgave” (jf. Havplanlovens § 5. stk. 3), prioriteres som en “skal-opgave”, som havplanlægningen forpligter sig til at indarbejde på linje med de øvrige sektorer i lovens § 5, stk. 2 /2/.
 - Kommunerne efterlyser [derfor] en havplanlægning, som aktivt kan bidrage til at fremme et sundt havmiljø, bæredygtig turisme, rekreative aktiviteter og friluftsliv /3/.
 - Kommunerne påpeger [derfor], at der *alene* ud fra en samfundsøkonomisk betragtning vil være væsentlige argumenter for at beskytte større dele af havets natur. Hertil kommer ønsket om at beskytte naturen alene for naturens skyld /10/.
 - I forbindelse med kystnær produktion af skaldyr er det afgørende for kommunerne at have direkte indflydelse på denne planlægning, så den ikke strider mod de interesser, kommunerne har i samspillet mellem land og hav /13/.
 - Kommunerne foreslår [derfor], at der udlægges en buffer på mindst 1.000 meter omkring havne, større byer og bugtrør, hvor der ikke kan planlægges for muslingeopdræt (Ak og Ao) /14/.
 - Af hensyn til borgernes behov for afklaring, og kommunernes nødvendige planlægning opfordrer kommunerne [derfor] til, at arealudlægget i Havplanen indsnævres og kvalificeres så snart det teknisk og procesmæssigt er muligt /17/.
 - Kommunerne opfordrer [derfor] til, at der i Havplanen bør være en parallel hensyntagen til og planlægning for flere økonomisk forhold, herunder turisme og rekreative muligheder på det åbne hav, kystnært til havs samt kystnært på land, på samme måde som der i Havplanen planlægges for andre erhvervmæssige aktiviteter /22/.
 - For at sikre, at et [tilsvarende] hensyn tages fra vandkanten og ud på havet, foreslår kommunerne, at Planlovens kystnærhedszone udvides, så der gælder en tilsvarende *havvendt kystnærhedszone* fra vandkanten i en afstand svarende til den landvendte kystnærhedszone, hvor der kun bør planlægges for anlæg og aktiviteter med afhængighed af kystnærhed /23/.
 - Kommunerne opfordrer til, at en havvendt kystnærhedszone indarbejdes i lovgivningen hurtigst muligt, så den kan implementeres i Danmarks Havplan /24/.
- Havmiljøets tilstand er ikke tilstrækkeligt prioriteret i Havplanen, ligesom vigtigheden af havmiljøets tilstand ikke er tilstrækkeligt anerkendt i Havplanen, og i dens planlægning. Hertil bemærker Kommunerne, at:
 - Kommunerne gør opmærksom på, at de hensyn til ålegræsudbredelsen, der foreslås i afsnit **Fejl! Henvissningskilde ikke fundet.** vil kunne bidrage yderligere til dette hensyn til klimaforandringer /6/.
 - Kommunerne finder [derfor], at Havplanens miljøvurdering ikke i tilstrækkelig grad har forholdt sig til den aktuelle næringsstofbelastning samt det omfattende iltsvind, som hvert eneste år påvirker miljøtilstanden de indre danske farvande /7/.
 - Kommunerne finder [derfor], at Miljøvurderingen af Havplanen er mangelfuld på disse punkter /8/.
 - Kommunerne opfordrer [derfor] til, at Regeringen arbejder mere ambitiøst med yderligere beskyttelse af havmiljøet ud for de danske kyster, herunder med en geografisk spredning, der tilgodeser de regionale forskelle så havmiljøet beskyttes bedst muligt i hele Danmark /9/.
 - På baggrund af den sårbare situation, som det danske havmiljø befinder sig i, vil kommunerne [derfor] opfordre til, at Søfartsstyrelsen tillægger miljøhensynet større vægt i den endelige Havplan, inden styrelsen planlægger for en udvidelse af ressourceudnyttelsen i havet, for eksempel i forbindelse med udlæg til arealer til etablering af nye akvakulturanlæg /11/.

- Kommunerne opfordrer til, at udviklingszonerne (Ak og Ao) tilpasses de lokale forhold, så der alene udlægges udviklingszoner på vanddybder, hvor skaldyrsproduktionen ikke får negative konsekvenser for ålegræssets udbredelse, begrænse muligheden for re-kolonisering af nye ålegræsbestande, og risikerer at hindre opfyldelse af miljømålsloven /12/.
- Kommunerne foreslår, at arealudlæggene til ikke-etablerede havbrug i Havplanen fjernes, så der skabes et reelt billede af produktionsmulighederne på havet /15/.
- Baggrunden for flere udlægs-kategorier fremstår som uens, hvorfor det bliver usikkert hvornår et udlæg skal medtages, og i hvor stor en detaljegrad dette skal gøres. Hertil bemærker Kommunerne, at:
 - Kommunerne er bekymrede for den uensartethed, hvormed udlæg til større infrastrukturprojekter og landindvindingsprojekter er medtaget i forslaget til Havplanen /16/.
 - Kommunerne mener, at udlægget til landindvinding ved Holmene (L) ligger i en forkert zone-kategori, og at dette og tilsvarende landindvindingsprojekter bør registreres i en kategori under "udviklingszoner" /18/.
 - Kommunerne opfordrer Søfartsstyrelsen til at inddrage sammenlignelige projekter fra hele landet i Havplanen, så der sikres en ensartethed /19/.
 - Kommunerne er [dog] af den opfattelse, at en sådan zone [generel anvendelseszone (G)] bør defineres ud fra ensartede og gennemskuelige parametre og på grundlag af konsekvente prioriteringer for det pågældende område /20/.
 - På baggrund af ovenstående, vil kommunerne [derfor] foreslå, at der arbejdes mod en mere veldefineret afgrænsning af den generelle zone (G), og at man i praksis udvikler den som en zone, hvor kommunerne har planlægningsmæssig indflydelse og kompetence, sådan som det også er tilfældet med den landvendte kystnærhedszone /21/.
- Desuden bemærker Kommunerne, at:
 - Kommunerne foreslår [derfor], at man senest i forbindelse med næste revision af Havplanen laver en evaluering af, om en planperiode på ti år er den mest hensigtsmæssige /4/.
 - Kommunerne anmoder [derfor] om, at høringsperioden, så vidt muligt ikke planlægges hen over sommerferien /5/.
- Der udover bemærker følgende kommuner:
 - Mariagerfjord Kommune: Mariagerfjord Kommune ønsker [på den baggrund], at udpegningen af den inderste del af fjorden, N12 ændres til generel anvendelseszone (G).
 - Mariagerfjord Kommune: Alternativt, hvis det foreslåede område ikke ændres til generel anvendelseszone, ønsker Mariagerfjord Kommune, at det fremgår af Havplanen, at Havplanen ikke forhindrer udvikling og anvendelse af Hobro Havn som aktiv erhvervs- og fritidshavn.
 - Samsø Kommune: Samsø Kommune ønsker [derfor], at der bliver mulighed for at ændre I15-udlæggets udbredelse og tidsramme i takt med beslutningsprocessen.
 - Aarhus Kommune: Det foreslås [derfor], at arealerne i Aarhus Havn (Ak6 og Ao63) ikke medtages som udviklingszoner for skaldyrsproduktion.
 - Horsens Kommune: Kommunen anmoder [derfor] om, at udlægget justeres, så Endelave ikke indgår i udlægget Ib5, en mulig Kattegatforbindelse.